Ч. 4. Пятниця 19 (6) січня 1912. Рік XXII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.
РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 10.
ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.
РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почт.
РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатанї вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року К 2·40
на чверть року К 1·20
місячно . . . К —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року К 5·40
на чверть р. К 2·70
місячно . . . К —·90
Поодиноке число 6 с.

Запрошенє до передплати.

З новим роком розпочав ся **двайцять другий рік** нашого видавництва: найлїпший доказ, що „Народна Часопись“ уміла здобути собі прихильність нашої суспільности. При сїй нагоді можемо ще й на то покликати ся, що „Народну Часопись“ передплачують і читають дуже радо навіть наші земляки далеко за морем аж в Америцї, а се хиба найлїпший доказ, як наша суспільність знає і уміє добре оцїнити ту прислугу, яку їй робить наша часопись. Скажемо длятого, що як доси так і на будуче буде „Народна Часопись“ трудити ся дальше в тім самім напрямі, а всї змаганя редакциї будуть стреміти до того, щоби нашій Вп. Публицї подавати як найобильнїйший і як найдобірнїйший материял не лиш із суспільного і полїтичного житя, але також із всїляких піль людского знаня. Длятого звертаємо ся до наших Вп. Передплатників і Читачів з просьбою, щоби не забували на нашу часопись, а приєднували їй прихильників в як найширших кругах

„Народна Часопись“ буде й в новім роцї виходити під тими самими услівями що доси, а іменно:

Для львівских передплатників в аґенциї дневників п. Ст. Соколовского пасаж Гавсмана ч. 9 і для **передплатників на провінциї** в ц. к. Старостввах:

на цілий рік	К 4·80 с.
на пів року	„ 2·40 „
на чверть року	„ 1·20 „
місячно	„ —·40 „

поодиноке число 2 с.

Для передплатників в нашій Адміністрациї ул. Чарнецкого ч. 10, II. поверх, котрі хотять, щоби їм висилати **безпосередно почтою**:

на цілий рік	К 10·80 с.
на пів року	„ 5·40 „
на чверть року . . .	„ 2·70 „
місячно	„ —·90 „

поодиноке число 6 с.

Вісти полїтичні.

Наради польского соймового Кола.

Два послїдні днї відбували ся у Львові наради польского соймового Кола в справі полїтичного положеня в краю. В дискусиї забирали голос представителї всїх польских полїтичних сторонництв, обговорюючи кождий зі свого становища полїтичне положенє. Промовляли пп. кн. Чарторийский, ґр. Стадніцкий, др. Ґерман, Стапіньский, ґр. Скарбек, Заморский, Цєньский, Рутовский, Є. Е. п. Намістник др. Бобржиньский, др. Адам, Бандровский, Старжиньский, ґр. Ст. Тарновский, Дембовский і цїлий ряд инших.

Дискусия була дуже оживлена і горяча Бесїдники із сторонництв народово-демократичного і т. зв. подільскі консерватисти виступали дуже різко против краєвої полїтики Є. Е. п. Намістника взагалї, а з окрема в справі рускій. Відповідали їм бесїдники инших сторонництв як пп. Ґерман, Стапіньский, Рутовский, Тарновский і ин. а під конець вторкового засїданя промовив і Є. Е. п. Намістник др. Бобржиньский. Бесїдник зазначив передовсїм своє право промовляти на польскім соймовім Колї. Те зазначив п. Намістник тому, що оспорювано се право на зібраню виборцїв в Кракові, на

4)

ЗАПИСНИК БОЖЕВІЛЬНОГО.

(Оповіданє В. Кабеля).

(Дальше).

Кліппер плив спокійно своєю дорогою, не зважаючи на то, що кулї падали численно коло него. Розпочала ся скажена погоня, котра однак лиш доти тревала, доки втікач плив ще поза лінією, в якій була уставлена фльота союзних держав. В тій же хвили, коли легкодушно вимірений вистріл вдарив в батериї російского стягового корабля „Петро Великий“, знищив одну пушку і убив кількох моряків, скінчила ся тота погоня. Розпочала ся драма на великі розміри, знана в цїлім сьвітї під назвою морскої битви під Наваріном. Російский адмірал відповів зараз на той один добре вимірений вистріл добре виміреною сальвою, котра турецкому лінієвому кораблеви розірвала правий бік саме над водою і він в короткім часї затонув.

То був знак до загального атаку.

За годину щез „Цісар Барбароса“ поза островом Сфактерия і коли капітан Міллєр усьміхаючись говорив до аґента Веґенера: А видите, отто були би-сте виграли, як би ви були заложили ся! — „Александрия“ подірявлена кулями як сито, перевернула ся на бік і затонула з цїлою залогою, а понад нею лиш вода з великим шумом закрутила ся.

Битва під Наваріном закінчила ся знищенєм більшої части єгипетско-турецкої фльоти. Тій побіді союзних держав має Греция головно завдячувати своє освободженє з турецкої неволї. В мирі, заключенім в Адріянополи, змушено султана піддати ся постановам держав що до Грециї, а в чотири роки пізнїйше дня 7 го лютого 1833 р. баварский князь Отто в'їздив торжественно яко грецкий король Отто I. до столицї ново основаного королївства.

— — — — — — — — — — — —

В осени 1905 р. помер в домі божевільних в західних Прусах послїдний потомок того Едварда Майнерта з Ґданьська, до котрого секретар Капудан-бея в ночи перед морскою битвою під Наваріном післав за посередництвом полїтичного аґента лист до голяндского правительства. Се письмо цїлим рядом случаїв віднайдено знову.

*

На двірци в Соботові (Нїмцї кажуть „Цоппот“) на пероні призначенім для поїздів, що надходять з далеких сторін, ждав одного горячого дня в липни перед полуднем якийсь пан. Він походжав нетерпеливо то в одну то в другу сторону і заглядав часто на годинник, а ще частїйше обтирав собі піт з чола, який мимо єго панамского капелюха виганяло з него сонце, що припікало немилосерно з ясного неба. Щетиньский поспішний поїзд, котрого спізненє о пять мінут вже заповіджено, нинї якось зовсїм не спішив ся. Але в перших днях великих лїтних вакаций треба було з тим числити ся, бо тепер виїзджали до купелїв і родичі тих дїтий, що ходили до школи, отже глота була велика і поїзди мимо всеї точности руху на зелїзницях мусїли опізнити ся. Але Фридриха Гільґенера легко опалене лице, котрому сильно збудована долїшна щока і темні очи надавали вираз непохитної енерґії, не длятого було таке насуплене, що єму спека докучала, але також і з инших причин, котрі єго вже від кількох місяцїв гризли і не давали єму спокою.

Підчас коли він тепер походжав поволи по пероні, старав ся він надармо відвернути свої гадки від тих подій, які так нагло спали на него і викинули із безпечного, як здавало ся, становища, змушували знову до тяжкої борби о хлїб насущний. Та зміна в єго відносинах настала так нагло, що єго, чоловіка впрочім так енерґічного, таки дуже пригнобила. Гільґенер, по скінченю своїх студий і по зложеню з відзначенєм іспиту та одержаню диплому на інжинїра, вступив був до фабрики машин Гекера в Ґданьску і вже по пяти лїтах, коли то підприємство перемінило ся на акцийне товариство і в цїлім єго складі пороблено основні зміни, став технїчним директором зі значною платнею. Тодї то наконець зда-

котре бесідник одержав запрошене від своїх виборців, і приняв его, памятаючи, що колись і ґр. Аґенор Ґолуховский не вагав ся станути на львівскім ратуши і промовляти до виборців. Поступок бесідника назвали невластивим деякі письма певного напрямку, що постійно атакують его брехнями і калюмніями, на які він однак не може відповідати. Мимо тих прикрих напастий політика бесідника підчас виборів закінчила ся побідою не так бесідника, як радше цілого краю. Вислід виборів до парляменту є прямо сьвітлий. Коло польске стануло у Відни в незменшенім числі, але в зміненій на ліпше якости членів і більшість кола є перенята духом єдности і згоди. Маємо тепер одну політику Кола, коли давнїйше було їх дві, суперечні. Коло польске займає тепер в парляменті найповажнїйше становище і осягає для краю здобуток за здобутком.

Моя політика в рускій справі — говорив дальше п. Намістник — також не мусїла певно бути хибною, коли зазначила ся таким вислідом, який п. Ценьский, полемізуючи зі мною мимоволї єї признав. Аджеж зазначив, що польскі кандидати, яких в руских округах поставлено для почисленя польских голосів, осягнули там несподівано велику скількість голосів, не тілько польских, але й руских. Нехай менї буде вільно сей вислід, бодай до певної міри, приписати мому поступованю. Я працював і працюю ревно над тим, щоби пристрастна боротьба національно-політична не дістала ся і не огорнула величезної а спокійної маси руского люду. Докладав я всїх заходів, щоби сей люд в підлягаючій менї адмінїстрациї чув пошановане права, справедливости і найприхильнїйшу опіку, щоби мав свободу маніфестованя своїх почувань і своєї працї. Я старав ся усувати все, що могло би его в его почуванях дразнити і забурювати. І тій моїй політицї, веденій консеквентно против всїх підозрінь і атаків, приписую, що край а особливо его всхідна часть, тїшить ся від кількох лїт повним спокоєм, що відносини між польским двором а руским населенєм є загалом беручи, як найліпші. Коли п. Ценьский вказує на культурні і економічні поступи, які послїдними часами поробило польске населенє на всходї, то осьміляю ся его спитати, чи ті культурні і економічні поступи були би можливі, коли би маси сїльского польского і руского населеня були пірвані вихром розбурхуючої всї сили социяльної і національної боротьби. П. Ценьский закидає менї дальше, що попираю виключно „українську" політичну партию, а поборюю спокійних „старорусинів". Нехай читає україньскі політичні орґани, а переконає ся, як они задивляють ся на се поперте, яким я немов то наділяю україньске сторонництво, переконає ся може з здивованєм, що ті орґани праси далеко вгляднійше задивляють ся на его діяльність, як на мою.

Але инша справа політична партия, а инша руский нарід. Нинї україньских партий є кілька, завтра можуть бути инші зі зміненою проґрамою. Засаднича квестия лежить однак в тім, чи руский нарід прокидаючи ся до народної сьвідомости, має приходити до неї в дусї своєї національної окремішности, чи в дусї національної єдности з российским народом т. зн. в старорускім напрямі, а в тім разі чи має бути приступний российскій і православній пропаґандї. Аджеж границя, що дїлить спокійних старорусинів від пристрастних российских аґітаторів, є дуже тонка, аджеж маємо численні приміри, що зі спокійного, приязного Полякам старорусина робив ся протягом одної ночи апостол российскої пропаґанди. Не потребую додавати, що становище Поляків до сеї квестиї є подиктоване також вглядом на їх становище в державі і монархії.

Дальше перейшов п. Намістник до закидів з приводу послїдних виборів та доказував, що він устно і письменно впливав на старостів, щоби вибори переводили леґально. Робив те не лише як Намістник але й тому, щоби становище Кола у Відни не ослаблювала безліч тяжких закидів і протестів, які доводили вже навіть до коаліциї всїх инших партий парляменту против Поляків. І справдї число протестів є сим разом менше, а їх зміст є лекший як давнїйше. Чи в 3000 вибор. комісий в нашім краю не було неформальностий або навіть надужить, сего бесідник не ґарантує, але є фактом, що сим разом не потягнено до судової або дисциплїнарної одвічальности нї одного політичного урядника. І коли міністер справ внутрішних боронив леґальности послїдних виборів, то не на основі рапорту Намістника, але тому, що число жалоб на виборчі надужитя, які до него вплинули, було малочисленне, та що здебільша не подавано в них конкретних надужить; богато закинених надужить показало ся знов при слїдстві нестійними. Дбав я також о те, щоби при виборах уникати, о скілько се лиш можна, пристрастної польско-рускої боротьби. Тож при ухвалюваню виборчої реформи в державній радї заключено певного рода компроміс, щоби такій боротьбі, о скілько се лише можливо, запобічи та відмежувати від них рускі мандати від польских. Зволїте панове також роздумати, що добуте одного або другого руского мандату Полякам не було би таким здобутком, що рівноважив би розбуджене національних пристрастий і заворушене супокою, якими край слушно тїшить ся!

Також уважає п. Намістник за свій обовязок попирати виборчі компроміси партий, що могли злагодити виборчу боротьбу і дивує его закид, що він мав видати боротьбу на смерть і житє. П. Намістник бажав спільної працї з сею партиєю, як і з иншими, але коли ся партия виступила до виборчої кампанії самостійно і поставила більше як 40 своїх кандидатів против всїх инших та викликала тим способом коаліцию партиї против себе, то се не є вина Намістника. Що-до „Ради народової", то. п. Намістник пригадує, що головно він до єї завязаня довів і що він боронив єї перед розбитєм. Ще раз згадав п. Намістник справу надужить при виборах, заявляючи, що їх не було, та просячи о інтерпеляцию в соймі, на котру на підставі актів відповість представник правительства.

Свою промову закінчив п. Намістник заявою, що після него задача п. Намістника полягає на доведеню краю до рівноваги, в чім

вало ся єму, що настав час здійстненя бажань свого серця. Він ще яко студент заручив ся був з убогою панночкою, наймолодшою донькою радника судового і міг тепер свою наречену яко свою жінку ввести до свого дому, уладженого з всякими вигодами.

Минули були два роки, в котрих нї найменша хмарка не заслонила небо щастя молодої пари. Відтак накістна судьба зачала їм поволи докучати. Молода жінка по породї першого синка лиш дуже поволи приходила до сил і слабувала заєдно, хоч лікарі не могли ствердити у неї якоїсь певної хороби. То була перша тїнь, яка насунулась була на Ґільґнерове небо щастя. Але тота тїнь збільшала ся. Через упадок рільництва в российских прибалканьских провінциях, який викликала не лиш японьска війна але й безнастанні непокої, стратила Гекерова фабрика найбільше місце збуту. Річні замкненя рахункові погіршали ся щораз більше і треба було нарушати резервові фонди а небавком показала ся потреба відправити половину робітників. Але аж коли на европейских торгах настала нагло дорожнеча і упало кілька фірм, з котрими фабрика стояла в звязи та коли ще й настав штрайк, що тягнув ся цїлими місяцями, мусїла фабрика в 1905 р. зголосити конкурс і упала зовсїм по більше як пятьдесятилїтнім істнованю. Всїм урядникам виповіджено службу та й Ґільґнер стратив тоді свою посаду.

В тім самім часї і хороба его жінки погіршила ся значно, мабуть внаслїдок зворушень в послїдних часах. Ощадностий інжинір доси не поробив ніяких а хоч аж до осени мали єму виплачувати его платню, то небавком побачив ся у великім клопоті, бо его заходи, щоби у зискати якусь посаду відповідну его знаню і его давнїйшому кругови діланя позістали без успіху а недуга его жінки спричинила видатки, які спонукали его небавком так дуже обмежити ся, як то доси не бувало. За порадою лікарів найняв він на лїто скромне помешкане в купелевім місци в Соботах. Але мимо як найстараннїйшого догляду і покріпляючого морського воздуха сили опускали недужу щораз більше.

Тодї то вислав Ґільґнер одного дня в своїй розпуцї лист до свого шваґра, що був лікарем в недалекім провінціональним заведеню для божевільних в Новім місті (Найштадт) і просив его, щоби він приїхав до Соботів, бо має з ним щось важного поговорити. Відповідь наспіла відворотною почтою. Доктор Іван Менк відповів, що він, коли они его так конче запрошують, готов свою двонедїльну відпустку перебути у своєї ріднї і дня 4. липня приїде до Соботів.

Мабуть з тої то причини ходив тепер інжинір важко задуманий по пероні, вижидаючи приїзду свого шваґра.

Коли наконець поїзд заїхав на перон і доктор Менк устиснув шваґрови руку та привитав его кількома успокоюючими словами, Ґільґнерови стало якось лекше на душі. В дорозї до свого помешканя розповів він молодому лікареви про свої наміри, бо в присутности недужої не хотів о тім говорити. Я просив би тебе Івасю, щоби ти з Гальшкою поїхав в найблизших днях до професора Валентіна в Ґданьску. Мусимо преці раз докладно знати, як маєсь справа з єї здоровлєм. Перед тобою яко товаришем не буде професор таїти правди. До того, що говорили лікарі, яких она доси радила ся, я не маю якось довіря, бо кождий з них радив що иншого і ми вже тепер пробуємо третий спосіб лїченя.

Доктор Менк по тих словах шваґра, що висказували важку журбу о житє улюбленої жінки, споважнів дуже. — Невжеж то з Гальшкою справдї так зле? — спитав він засумований.

— З неї в послїдних тижднях справедешна тїнь зробила ся — сказав на то Ґільґнер; ти єї і не пізнаєш.

Мовчки перейшли они послїдний кусень дороги. Було то сумне повитанє брата з сестрою. Недужа лежала на тїнистій веранді на кріслї до лежаня а грубі сльози станули їй в очах, коли побачила, що змінений єї стан так виразно зворушив єї брата. Та й єї чоловікови, котрий зелізною енерґією придбав собі щастє, що так борзо мало минути ся, покотили ся також сльози по лици, котрі він чим борше обтер. Лице его аж тоді повеселїйшало, коли его малий прийшов привитати ся з вуйком. А малий хлопчина своєю дитинячою балаканиною затер то прикре враженє, яке настало, коли брат з сестрою побачили ся а пізнїйше, коли дитина мимо волї щось сьмішного сказала, то на блідім лици недужої навіть усьміх проявив ся.

(Дальше буде).

не може він улягати теророви партий і коли єго за що треба похвалити, то за се, що в очах декотрих партий і писем є злочином.

Наради свої покінчило Коло вчера вечером ухваленєм резолюциї, взиваючої всї польскі сторонництва до згідної дїяльности в справах народної польскої полїтики, а особливо соймової реформи виборчої.

Новинки.

Львів, 18 сїчня 1912.

— **Іменованя і перенесеня.** Президия гал. кр. Дирекциї скарбу іменувала управителями податковим в IX кл. ранґи офіциялів податкових: Алекс. Кельгоферера, Ем. Ворика, Фр. Ґлїсту, Вол. Борковского, Едв. Шїсля, Каз. Камїньского, Казим. Давидовского, Казим. Варана, Ст. Косцїньского і Йос. Бедроньского. — Львівский висший суд краєвий переніс офіциялa канцел. Мих. Шлапака зі Стрия до Рудок, а канцелїста Ігн. Бавманна з Рудок до Стрия. — Президент гал. Дирекциї почт і телєграфів іменував почтмайстра Генр Бахмана в Холовї старшим почтмайстром в Перемишлянах.

— **О. Князь Макс Саский** приїхав минулої суботи вечером до Львова і замешкав в митрополичій палатї. Прибувшого достойного гостя повитав на двірци гурт нашого духовеньства. О кн. Макс зачав вже понедїлок виклади в духовній семинариї. Виклади ті будуть відбувати ся що понедїлка, втірка, середи і пятниці від 6—7 год. вечером, на які може приходити також і сьвітска інтелїґенция, лиш треба постарати ся о білєти в ректоратї. Виклади відбувають ся в нїмецкій мові, однак належить зазначити, що достойний гість вчить ся вже українськоі мови і небавком почуємо з єго уст нашу мову, до якої о. кн. Макс відносить ся з великою пошаною. Як минулого року так і сего возьме о. кн. Макс участь в Йордань скім водосьвятю.

— **Живцем спалена.** Зі Станиславова доносять: 70 лїтна Юстина Пірожко мешкаюча самотно при ул. Заболотівскій попекла ся сими днями від займившого ся на ній одіня так тяжко, що по 3-дневних муках закінчила житє. Померша відзискавши на короткий час перед смертию притомність, не уміла подати близших подрoбиць сеї страшної події, а сказала лиш, що стало ся то в наслїдок того, що перевернула ся горіюча сьвічка.

— **Морози.** Зима мабуть длятого, що так довго дала на себе ждати, забрала ся тепер до нас з подвійною силою. Нинї у Львові показав термометер 16 степ. Цельзия морозу. Страшнїйше представляє ся студінь в скільских горах. Із Сколього доносять, що там настали такі морози, яких давнїйшими роками там не було. В понедїлок рано було там 29 степ а в полудне 23 степ. Цельзия. Найгірше терпить худоба, котра в деревяних стайнях дуже перемерзає. Лїсна зьвірина, кажуть, винесла ся з наших сторін, а перенесла ся в теплїйші угорскі сторони. Та й у Відни настали морози сильнїйші як звичайно. Ві второк рано було там 15 степ. морозу, а вечером около 9 год. 13 степ. Богато людий повідморожувало собі уші і стация ратункова мусїла в многих случаях помагати.

— **Експльозия кітла з кипячкою.** З Перемишля доносять: Онодї вечером около пів до 7 год. експльодувала на стациї зелїзничій цистерна з кипячкою, котру якраз спускано рурами до міскої електровнї. Нараз дав ся чути страшний гук і бухнув в гору стовп полуминї. Полуминь борзо угашено. Котел був легко ушкоджений; розірвало лиш зелїзну покриву а робітника Михайла Медведского занятого спусканєм кипячки лиш легко попарило. Причиною вибуху була неосторожність того робітника, котрий засьвітив сірничок, щоби переконати ся, чи ще богато кипячки в кітлї. На щастє кипячки було вже дуже мало а знаходили ся лиш ґази, які експльодували. Тій лиш обставинї треба завдячувати, що вибух не прибрав більших розмірів. Гук підчас вибуху був так сильний, що чути було на найдальших улицях. Товпи людий збігли на стацию, щоби оглядати місце події.

— **Відгомін кровавої борби з розбишаком.** Як ми то вже доносили, арештовано і жінку Шопского, у котрого укривав ся Бялонь. Шопска зараз по арештованю мужа виїхала зі Львова до Курович а онодї рано вернула до Львова, щоби продати свої недвижимости і виїхати зі Львова. Полїция вислїдила єї і зараз по приїздї арештувала. Бялонь мешкав вже від шести місяців у Шопских і так зручно туди заходив, що полїция не могла єго вислїдити. На день виходив звичайно на Замарстинів і аж вечером вертав назад. Тим то й поясняє ся, що полїция була довший час того переконаня, що він укриває ся на Замарстинові.

Мимо того полїция вже від довшого часу знала, що опришок той укриває ся на Брандштетерівці і раз навіть шукала за ним але безуспішно. Бялонь мав вже від давна злість на Куранта а навіть відгрожував ся, що єго забє. Спільник єго Ганїч знав о тім і розповідав о тім в вязници та казав, що з Бялоньом справа не піде так гладко. Бялонь має ся добре. Куля, котру одержав в бік підчас арештованя, застрягла в тїлї. Лїкарі кажуть, що нема потреби єї виймити, бо она в функциях житєвих не стане на перешкодї. Бялоня ще не переслухувано.

Наука, штука і лїтература.

— **Нові видання Тов. „Просьвіти“.** В послїднім часї видало Товариство „Просьвіта“ отсї нові книжки:

1) **Оповіданя з історії українськоі землї.** Переказав Мик. Залїзняк. Книжка друга. Сторін 72 Цїна 50 с

Автор поклав собі за задачу подати малими книжочками начерк культури українськоі землї. В р 1909 вийшла перша книжочка під тим самим заголовком. Зміст її обнимає події українськоі землї лїт тому тисячі, які звірі, які люди жили на ній, чим живили ся, як навчили ся будувати хати, виробляти оруже і всякі знаряди, як присвоїли перші домашні звірята і т ин. Книжочка написана приступно і гарно була в своїм часї розіслана членам Товариства в 14 000 прим. та кромі того протягом двох послїдних лїт продано єї понад 4.000 прим. Яко продовженє вийшла отсе друга частина, написана неменше цїкаво і приступно, а обнимає часи близші нас. Хто замешкував українську землю лїт тому два тисач чогириста, звідки се можемо довідати ся, хто були Скити, які в тім часї заселяли українську землю, їх звичаї, віра, порядки. Дальше обговорює автор часи українськоі землї з перед двох тисяч лїт, про римскі володїня в теперішній Українї та про єї сучасних жителів Сарматів. Переходить відтак часи і володїня Гунів на Українї та велике переселене народів. — Книжочку сю дістануть члени Товариства протягом сего тижня. Належить надїяти ся, що і нечлени, які купили першу книжочку, куплять і сесю другу, так що єї наклад (16 000 прим.) розійде ся в короткім часї в цїлости.

2) **Твори Ізидора Воробкевича.** Том другий. (Руска письменність XII, 2) Сторін 412 Цїна опр. прим. 1 К 60 с. в красшій оправі 2 К. Другий том містить Оповіданя Із. Воробкевича числом 23, понадто додані тут поясненя та загальні замітки про оповіданя Із Воробкевича. „…вийшов досить великий том і прозових писань єго, котрий, хоч певно не здивує істориків лїтератури якимсь незвичайним талантом автора але здивує їх і всїх новиною, що у Вор. назбирало ся стілько оповідань, гідних будь що будь друку як задля своїх тем і оброблення, так і з лїтературно-історичного становища. На свій час та ще до того на Буковинї Із. Воробкевич був дуже поважним новелїстом, другим по Федьковичу“ — такий погляд висказує впорядчик Оповідань проф. Осип Маковей. Про вартість „Руської письменности“, що виходить від р. 1904 під редакцією Юлїяна Романчука, не будемо розводити ся. Найновійше і найпопрявнійше а при тім оградне, практичне, дешеве — словом европейске. Так твердять усї, що вже мають дотеперішнї томи „Руської письменности“. — На почтову пересилку сеї книжки належить долучити 45 сот.

3) **Рільничі досьвіди і проби,** роблені заходом Товариства „Просьвіта“ у Львові на селяньских господарствах в лїтах 1908—1910. Зладив Сидір Кузик. (З 6 образками). Сторін 128. Цїна брошурованого прим. 1 К, гарно оправл. 1 К 60 сот. (Господарска бібліотека Тов. „Просьвіта“ ч. 8).

Видаючи свою книжочку, товариство „Просьвіта“ мало на метї познакомити весь загал руских хлїборобів, як випали проби з ріжними господарскими новостями у нас. Читачі сеї книжки довідають ся зі слів писаних самими селянами, як удали ся у них нові пашні ростини, чи ублагороднені відміни збіж, яку користь принесло ужитє штучних навозів на сїножати, чи на поли, якими оказали ся нові господарскі знаряди і т. п. Уважний читач стріне ся в отсїй книжцї коли не зі своїм селом і зі своїми знакомими, то з сусїдним селом або бодай зі своїм повітом.

Книжка повинна найти приступ як до селян, так і до інтелїґентів, що працюють на селї, та заохотити до введеня обговорених в нїй способів господарских, або бодай до зроблення проби з ними.

На почтову пересилку належить долучити 45 сот.

4) **Ілюстрований катальоґ видавництв Товариства „Просьвіта“:** Зладив Антін Гапяк. Сторін 56.

Катальоґ сей обнимає видавництва, які має на складї Товариство „Просьвіта“ або єго філїї. Книжки подїлені на поодинокі ґрупи після змісту, а при кождій книжцї подано короткий зміст. Се і добра сторона катальоґа, бо ніхто не замовляти-ме книжки на слїпо, а передовсїм довідає ся, що містить в собі дана книжка. Катальоґ висилає ся даром по надісланю 10 сот. на почтову пересилку.

В друку такі книжки: 1) **Спомини з обходів ювилея Маркіяна Шашкевича.** — Вийде при кінци місяця сїчня і буде вислана всїм членам „Просьвіти“.

2) **Подорож по Швайцариї,** написав М. Творидло. Книжочка міститиме відомости про орґанїзацию годівлї худоби в Швайцариї. Вийде з друку при кінци місяця сїчня.

3) Рівнож ще сього місяця появлять ся Твори Олекси Стороженка в серії „Руска письменність“. Усї сї книжки можна замовляти в канцелярії Тов. „Просьвіта“ у Львові, Ринок ч. 10. або також у всїх філїях „Просьвіти“.

Телеґрами.

Відень 18 сїчня. О станї здоровля нунция о. Бавони видано слїдуючий бюлєтин: В ночи недужий стратив зовсїм притомність. Наступила інфільтрация легких. Сила серця слабне. Стан дуже грізний.

Лінц 18 сїчня. Сойм зібрав ся нинї о 7 год. рано на засїданє. Відбула ся дальша розправа над ординациєю громадскою. Обструкция тревала дальше. О 11 год. замкнено засїданє по принятю §. 14 ординациї громадскої. Слїдуюче засїданє завтра рано о 7 год.

Берлин 18 сїчня. До Loc. Anz. доносять з Варшави: В Люблинї переведено ревізию у одного торговельника, при чім знайдено перли і дорогоцїнности, походячі без сумнїву з крадежі доконаної без сумнїву в 1910 р. в монастирі на Ясній горі в Ченстохові. Торговельника арештовано.

Константинополь 18 сїчня. Сенат радив над рескриптом в справі розвязаня палати на тайнім засїданю в присутности всїх мінїстрів з виїмкою вел. везира. Забирало голос десять сенаторів, засїданє тревало до 7 год. вечером. В парляментї через цїлий день панував великий рух. Сподївають ся, що розвязанє палати наступить завтра або в суботу.

За редакцию відповідає: АДАМ КРЕХОВЕЦКИЙ.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом І. Недопада.